Via Lietuva

AKCINĖ BENDROVĖ „VIA LIETUVA“

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ APSAUGOS ZONŲ NUSTATYMO PLANO VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE KOREKTŪROS 2026 METŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įvadas

Vadovaujantis Kelių įstatymo 4 str. 2 d. ir 10 str. 2 d., valstybinės reikšmės keliai (toliau – **Objektai**) ir jiems priskirta žemė išimtine nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja akcinė bendrovė „Via Lietuva“ (toliau – Bendrovė).

Bendrovė, būdama valstybinės reikšmės kelių valdytoja bei suinteresuotos ūkinės veiklos vykdytoja, įgyvendina 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166 Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – **SŽNS įstatymas**) reikalavimų nuostatas. Atsižvelgiant į tai, kad buvo patikslintos į Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo plano Varėnos r. sav., patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2023 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 3-211, ribas patenkančių kelių elementų koordinatės, dalis kelių buvo rekonstruoti ar kapitaliai remontuoti (kelio Nr. 176 Pirčiupiai-Jašiūnai nuo 0,00 iki 1,450 km rekonstravimo projektas; kelio Nr. 5008 Vydeniai-Dubičiai-Rakai 8.364 km paprastasis remontas, sutvarkant pėsčiųjų perėją; kelio Nr. 5014 Varėna–Rudniaó–Katra ruožų nuo 7,600 iki 13,904 km ir nuo 14,304 iki 18,030 km (su tiltu per Uosupį) kapitalinio remonto projektas), todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministro 2020-09-08 įsakymu Nr. 3-511 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintu tvarkos aprašu, rengiama šio plano dalies pakeitimas (toliau - **Korektūra**).

Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų pakeitimų nustatymas vykdomas vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu 2019-06-06 Nr. XIII-2166;
- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintu 2020-09-08 įsakymu Nr. 3-511 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintu Aerodromo, civilinės aviacijos radiolokatorių, kelių, geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių, elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonų planų, žemėlapių ir (ar) schemų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašu (toliau – **Aprašas**);
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025-06-26 įsakymu Nr. D1-90 „Dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, erdvinių duomenų rinkinio specifikacijos patvirtinimo“ pakeitimu patvirtinta specifikacija.

Atsižvelgiant į Aprašo 2.1 punktą ir 2.1.4. punktą, Tvarkos aprašo nuostatos taikomos, kai objektų planai rengiami ir apsaugos zonos juose nustatomos nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, šiais atvejais: tenkinant viešąjį interesą pagal Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas - valstybei ar savivaldybei priklausantiems keliams (toliau – keliai).

2. Planuojama teritorija

Bendrovė parengė Varėnos rajono savivaldybės (Alytaus apskritis) teritorijoje esančių valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo plano Korektūrą 2026 m. (toliau – **Korektūra**), kuriuo pakeičia kelių apsaugos zonų duomenis keliams Nr. 176, 127, 133, 5014, 5008.

Minėtoje teritorijoje yra 1 magistralinis kelias (jo fragmentas), 6 krašto keliai (jų fragmentai) bei 40 rajoniniai keliai arba jų fragmentai (t.y. keliai tęsiasi kitose savivaldybėse). Valstybinės reikšmės keliai (jų dalis) patikėjimo teise priklauso Bendrovei: Nr. A4, 176, 105, 128, 127, 129, 133, 1103, 4701, 4724, 5023, 4704, 5031, 5012, 5024, 5025, 5026, 5018, 5004, 5005, 3913, 5022, 5034, 5009, 5010, 5028, 5033, 5015, 5014, 5017, 5027, 5008, 5020, 5037, 5019, 5030, 5003, 5013, 5011, 5021, 5032, 5036, 5029, 5035, 1128, 2518, 2519. Teikiant Korektūrą tvirtinimui pasitelkiami šių kelių nuosavybes teises patvirtinantys turto išrašai, ūkinės veiklos pradžios dokumentai, kelių žemės sklypų kadastrinių matavimų planai ir (arba) Objektų techniniai darbo projektai. Kartografinis pagrindas, naudotas nustatyti valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonoms, yra šių kelių kadastrinių matavimų planai, išpildomoji dokumentacija bei Bendrovės matavimai vietovėje, parengti valstybinėje koordinačių sistemoje LKS-94.

Vadovaujantis SŽNS įstatymo 18 straipsniu bei minėto Aprašo 14.1. straipsniu, kelio apsaugos zona nustatyta sekančiai:

18 straipsnis. Kelių apsaugos zonų dydis: 1. Magistralinių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 70 metrų į abi puses nuo kelio briaunų. 2. Krašto kelių apsaugos zona – žemės juosta po 50 metrų į abi puses nuo kelio briaunų. 3. Rajoninių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 20 metrų į abi puses nuo kelio briaunų.
Aprašo 14.1. straipsnis: 14.1. suprojektuoti arba esami objektai, kuriems atitinkamu tikslumu nustatomos apsaugos zonos, – keliai, kuriems tuo atveju, kai nėra aiškaus kelkraščio ir (ar) žemės sankasos šlaito, apsaugos zona nustatoma: 14.1.1. nuo kelkraščių išorinių kraštų, jei nėra žemės sankasos šlaito; 14.1.2. nuo kelio dangos išorinių kraštų, jei nėra kelkraščių.

Taikytinos specialiosios žemės naudojimo sąlygos kelių apsaugos zonose (Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis)) detalizuotos SŽNS įstatymo 19 straipsnyje.

1. Kelių apsaugos zonose draudžiama: 1) statyti ir (ar) rekonstruoti pastatus (jeigu rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys), kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, išskyrus pastatus miestuose, miesteliuose, kompaktiškai užstatytose kaimų teritorijose, kurie statomi ir (ar) rekonstruojami pagal šio straipsnio 2 dalies reikalavimus; 2) įrengti išorinę reklamą, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytą atvejį; 3) naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus ir (arba) naudojančią kelio ženklų simboliką. 2. Kelių apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka gavus kelio savininko ar valdytojo pritarimą (derinimą) projektui ar numatomai veiklai, leidžiama: 1) statyti, rekonstruoti statinius ar įrengti įrenginius, įskaitant pastatus, kurių statyba nėra draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, taip pat laikinus sniegą sulaikančius įrenginius rudens, žiemos ir pavasario laikotarpiais; 2) statyti paminklinius akcentus-simbolius; 3) įrengti naujus karjerus, vandens telkinius;

4) statinio statybos ar įrenginio įrengimo reikmėms vykdyti grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus (toliau – žemės darbai), sandėliuoti bet kokias medžiagas;
5) miestuose, miesteliuose ir kaimų kompaktiškai užstatytose teritorijose statyti ir (ar) rekonstruoti pastatus (jeigu rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys), kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu;
6) gyvenvietėse įrengti išorinę reklamą;
7) kelių apsaugos zonos dalyje, sutampančioje su kelio juostos dalimi, organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu, vykdyti prekybinę veiklą ir (ar) kitus darbus, nenurodytus šios dalies 1–6 punktuose.
3. Kelio savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdys numatytam kelių plėtros vystymui ir priežiūrai, pablogins kelio techninę būklę, neužtikrins kelių transporto eismo saugumo reikalavimų laikymosi ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, gyvybei ar sveikatai.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. Nr. 3-353 patvirtintame Pritarimo projektui ar numatomai veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos apraše yra numatoma kaip statyti, įrengti ir (ar) rekonstruoti pastatus, statinius ir įrenginius (bei vykdyti kitą naują/reorganizuojamą ūkinę veiklą).

3. Korektūros plano sudėtis

Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo plano Korektūra 2026 m. parengta šiems valstybinės reikšmės keliams (jų daliai), esantiems Varėnos rajono savivaldybėje: Nr. 176, 127, 133, 5014, 5008. Korektūros planu patikslinamos Nekilnojamojo turto registre registruotos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis)): unikalūs Nr. 100396948 ir 100396754 (Nr. 176), 100396601 ir 100396896 (Nr. 127), 100396623 ir 100396530 (Nr. 133), 100396861 ir 100396814 (Nr. 5014), 100396854 ir 100396824 (Nr. 5008).

Pagal SŽNS įstatymo 18 straipsnį yra atvaizduotos patikslinamos krašto kelių apsaugos zonos (50 m) ir rajoninių kelių apsaugos zonos (20 m). Kelių žemės sankasos briauna (o kai jo nėra – kelkraščio išoriniai kraštai arba kelio dangos išoriniai kraštai) nurodomas sutartiniu ženklu (patikslinimo atveju - ištisinė ruda linija arba ištisinė rožinė linija). Plano brėžiniuose nuo šios linijos yra atvaizduota kelio apsaugos zona ir objektai ir jų apsaugos zonos žymimos ne didesniu nei 0,1 m tikslumu (Tvarkos Aprašo 11.2.1. punktas). Nekilnojamojo turto registro informacinėje sistemoje Registruotos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, atvaizduotos mėlyna punktyrine linija.

Korektūros plano rengimui panaudoti naujausi Nekilnojamo turto kadastro duomenys, pateikti žemės sklypų, į kuriuos patenka Objektų apsaugos zona, sklypų ribos, unikalūs numeriai (aktualūs duomenys išdėstyti Korektūros lapuose Nr. 9, 18, 25, 28, 31, 33, 39-40, 44 (likę 1-8, 10-17, 19-24, 26-27, 29-30, 32, 34-38, 41-43 bei 45-50 lapų informacija nekeista). Detalesnė informacija:

- Bendras žemės sklypų, patenkančių į Korektūros Objektų apsaugos zonų teritorijas, skaičius yra 152 vnt.
- Korektūros priede Nr. 1 pateikiamas žemės sklypų, patenkančių į naujai nustatomas ir/arba patikslinamas teritorijas, sąrašas.

1 lentelė. Informacija apie Korektūros planu nustatytas, patikslintas ir panaikintas teritorijas

	Anksčiau nustatytų teritorijų (1)	**Naujai nustatomų teritorijų** (2)	**Patikslintų teritorijų** (3)	**Naikinamų teritorijų** (4)	**Iš viso teritorijų** (1)+(2)-(4)
Kiekis, vnt.	133	0	10	-	**133**

4. Korektūros viešinimas ir tvirtinimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministro 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 3-511 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintu tvarkos Aprašu valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo plano Varėnos rajono savivaldybėje Korektūros 2026 m. projektas kartu su jį lydinčiais dokumentais teikiami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai viešinimo ir tvirtinimo procedūrai atlikti.

Kelių apsaugos zonų nustatymui derinimas su valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytoju reikalingas ir sutikimas (derinimas) yra pridedamas prie Korektūros dokumentacijos (esant poreikiui.

Patvirtinta Korektūra bei kelių apsaugos zonų erdviniai duomenys bus teikiami nekilnojamojo turto registro tvarkytojui, siekiant įregistruoti nustatytas/pakeistas/atnaujintas apsaugos zonų Teritorijas.

PRIDEDAMA:

1. Priedas Nr 1, Žemės sklypų, patenkančių į Korektūros teritorijas, sąrašas (*. pdf formato failas);
2. Valstybinės reikšmės kelių AZ nustatymo plano Varėnos r. sav. Korektūra 2026 m. (*. pdf formato failas);

Planą parengė – projektų vadovė Kristina Kriukonienė

Tel. Nr. +370 5 232 9600, el. p. kristina.kriukoniene@vialietuva.lt